

تعریف

- منظور از مولتی مدیای آموزش سلامت، آن دسته از رسانه است که حداقل یکی از اهداف آن آموزش سلامت باشد .
چنانچه برای مثال یک لوح کامپیوتری حاوی یک پوستر یا یک فیلم آموزشی باشد، این رسانه مولتی مدیا نیست.

مشخصات مولتی مدیا

محتوای مولتی مدیا

a. دقت (Accuracy)

- ۱- با استفاده از دانسته های خود و یا در صورت امکان منابع در دسترس، صحت مطالب ذکر شده را بسنجید.
- ۲- در صورتی که متن دارای غلطهای املایی، نگارشی و یا دستور زبانی است، به نسبت از حداکثر نمره بکاهید.
- ۳- لازم است که مطالب مندرج در رسانه با منابع علمی به روز مطابقت داشته باشد. به ازای هر ۲ سال قدیمی بودن مطالب و منابع آن از تاریخ ساخت رسانه ها (نه ارزیابی)، یک امتیاز بکاهید.

b. عدم تناقض و یکپارچگی (Consistncy)

- ۱- منظور از یکپارچگی، هم جهت بودن مضمون مطالب عنوان شده در یک راستا می باشد.
- ۲- مطالب درج شده در این رسانه را با مطالب در دسترس دیگر رسانه ها که در زمینه موضوع مذکور ساخته شده اند، مقایسه نمایید. آیا تناقضی می یابید؟

c. شفافیت (Clarity)

- ۱- به نظر شما، آیا می شد ساده تر از این موضوع مذکور را بیان کرد؟ در این صورت، به نسبت پیچیدگی از نمره این سؤال کسر کنید.
- ۲- چنانچه برای تمامی موضوعات تخصصی مثالهای کافی آورده شده است، حداکثر نمره و چنانچه برای هیچ یک از موضوعات هیچ مثالی ذکر نشده است، حداقل نمره را اختصاص دهید.

d. مناسبت داشتن (Relevancy)

- ۱- منظور از کاربردی بودن محتوا برای مخاطب، امکان ایجاد تغییر در رفتار و ... مخاطب است.
- ۲- آیا سازندگان این رسانه، هیچ اطلاعاتی پیرامون خصوصیات دموگرافیک مخاطبین (سن، جنس، شغل، وضعیت تاهل و...) و خصوصیات فرهنگی مخاطبین (سطح تحصیلات، زبان، گویش، و ..) داشته اند. تنها در صورت وجود مستندات امتیاز دهید. رسانه تا چه حد برای قشری با این خصوصیات دموگرافیک و فرهنگی مناسب است؟
- ۳- آیا سازندگان این رسانه، هیچ اطلاعاتی پیرامون خصوصیات رفتاری و روانشناختی مخاطبین داشته اند. تنها در صورت وجود مستندات امتیاز دهید. رسانه تا چه حد برای قشری با این خصوصیات رفتاری و روانشناختی مناسب است؟

e. جذابیت (Appealing)

- ۱- منظور از جذابیت، گیرایی مخاطب است.
- ۲- در صورت استفاده از تمامی امکانات بصری ذکر شده (فیلم، پویا نمایی، عکس، جدول و نمودار) حداکثر امتیاز را اختصاص دهید. در غیر این صورت، به نسبت از امتیاز کسر نمایید.

f. خلاقیت (Creativity)

- ۱- آیا نمونه مشابهی در دسترس است؟ نمونه حاضر را با آن مقایسه نمایید و تفاوت ها را دریابید.
- ۲- هر گونه فکر بدیع که آن را می توانید در قالب خلاقیت طراح بگنجانید، امتیاز این سوال را می افزاید.

g. مقبولیت (Credibility)

- ۱- منظور از سازمان های مجری، سازمان سفارش دهنده نیست، بلکه سازمان تولید کننده است. آیا مورد اعتماد مخاطبین می باشد؟
- ۲- به هر میزان که منابع و افراد بکار گرفته شده در این رسانه از مقبولیت بیشتری نزد مخاطبین برخوردار باشند، امتیاز بیشتری اختصاص دهید.

ساختار مولتی مدیا

a. شناسنامه مولتی مدیا

- ۱- چنانچه از مواردی که آوردن آنها در شناسنامه لازم است (تاریخ، محل تولید و موسسه تولید کننده، ...)، ذکر نمیامده است، به نسبت از امتیاز کسر نمایید.
- ۲- منظور از نویسندگان، تولید کنندگان و منظور از سفارش دهندگان، ارگان و سازمان پشتیبان می باشد.
- ۳- شامل آدرس پستی، آدرس پست الکترونیک، فاکس، تلفن و ... است.

- ۴- در صورت عدم ارایه هیچ یک امتیاز ۱، اختصاص دهید. در صورت ارایه هر یک، ۱ نمره بیا فزایید.
- ۵- اگر هیچ ذکرى به عمل نیامده است، امتیاز ۱ و چنانچه مشخصات کامل نرم افزاری مورد نیاز ذکر شده است، حداکثر نمره را اختصاص دهید. در موارد بینابینی، به میزان کامل بودن مشخصات، نمره دهید.

b. رسانه های بکار رفته در مولتی مدیا

A. متن

- ۱- عدم استفاده از فونت هایی که حتی در صورت زیبا بودن، خوانا نیستند، از امتیاز این سوال می کاهد.
- ۲- اگر چه این سؤال نیاز به ارزیاب متخصص در زمینه گرافیک دارد، اما به نظر شما فونت های بکار رفته زیباست؟
- ۳- فونت ها نه چندان ریز (دشواری خواندن) و نه چندان درشت (به زشت شدن و اشغال شدن فضای اضافه منجر خواهد شد) باشد.

B. صوت و موسیقی

منظور از کیفیت، وضوح و دقت در تهیه و بکارگیری اصوات است.

C. تصاویر ثابت و متحرک

منظور از کیفیت، وضوح و دقت در تهیه و بکارگیری تصاویر ثابت و متحرک است.

C. منابع مولتی مدیا

- ۱- چنانچه منابع رسانه در آن ذکر شده است، امتیاز ۵ و در غیر این صورت امتیاز ۱ بدهید.
- ۲- به ازای هر ۲ سال که منابع قدیمی استفاده شده اند، ۱ امتیاز کسر می شود.
- ۳- منظور از ارجاعات مفید، آدرسهای جهت ارجاع به منظور دستیابی به اطلاعات بیشتر و تخصص تر است.

d. طراحی صفحات مولتی مدیا

- ۱- به نظر گردآورندگان، ارزیابی این سوال نیاز به گرافیسست دارد. به نظر شما طراحی چقدر گیرا است؟
- ۲- به نظر گردآورندگان، ارزیابی این سوال نیاز به گرافیسست دارد. به نظر شما ترکیب رنگ ها مناسب است؟
- ۳- منظور از ترکیب بندی مناسب در طراحی صفحات مولتی مدیا، تناسب بین فضاهای اختصاص یافته به متن، حاشیه ها، بخش های تبلیغاتی و آیکن های ارجاعات می باشد.
- ۴- بهتر است که شکل هر آیکون نمادی از موضوع باشد. آیا این موضوع رعایت شده است.

قابلیت های مولتی مدیا

- ۱- منظور از قابلیت تعامل، هماهنگی با نیاز های آموزشی مخاطب می باشد.
- ۲- چنانچه فاقد قابلیت جستجو و است، امتیاز ۱، چنانچه دارای قابلیت جستجوی ساده است امتیاز ۳ و چنانچه دارای قابلیت جستجوی پیشرفته است، امتیاز ۵ بدهید.
- ۳- منظور افزایش امکانات مولتی مدیا از طریق اینترنت یا نرم افزارهای مکمل می باشد.
- ۴- منظور کامل بودن و کاربردی بودن مطالب در Help می باشد.
- ۵- در صورت امکان یک صفحه را چاپ نمایید. بر حسب نتیجه حاصل امتیاز دهید.
- ۶- منظور از قابلیت هدایت مناسب، سیر ساده و روان مطالب در هر صفحه و از یک صفحه به صفحه دیگری باشد.
- ۷- چنانچه قابلیت اتصال به اینترنت را ندارد امتیاز ۱ بدهید. هر چه اتصالات متعددتر و بیشتر است، امتیاز بیشتری اختصاص دهید.
- ۸- قابلیت نصب آسان و برداشتن سریع بدون تغییر در پارامترهای سیستم را ارزیابی کنید.
- ۹- منظور از افراد ناتوان، افراد نابینا، کم بینا، ناشنوا و ... است. آیا این رسانه برای این افراد هیچ امکانات اختصاصی برای بهره گیری ارایه کرده است؟

تولید مولتی مدیا

- ۱- دفترچه راهنما را دریافت نمایید. در این صورت نمره ۵ و در غیر این صورت نمره ۱ اختصاص دهید.
- ۲- به نظر گردآورندگان، ارزیابی این سؤال نیاز به گرافیکست دارد. به نظر شما بسته بندی مناسب است؟
- ۳- مکان هایی که این رسانه در آنجا توزیع می شود، کجا هستند؟ آیا کافی می باشند؟
- ۴- قیمت رسانه را بسنجید. آیا به نسبت امکانات و قابلیت هایش گران است؟
- ۵- قیمت رسانه را بسنجید. آیا به نسبت توانایی مخاطب گران است؟

ارزیابی / ارزشیابی مولتی مدیا

- ۱- تنها در صورتی به سؤالات بعدی بروید که مستنداتی دال بر ارزیابی وجود داشته باشد.
- ۲- آیا در مستندات ارزیابی، ذکری از سنجش ارزیابی از نظر دسترسی به اهداف به میان آمده است؟
- ۳- آیا در مستندات ارزیابی، ذکری از سنجش تاثیر رسانه بر مخاطبین به میان آمده است؟
- ۴- آیا در مستندات ارزیابی، ذکری از سنجش نواقص رسانه به میان آمده است؟